

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Плевен, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, X ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана К. Тодорова Досева

при участието на секретаря РУМЯНА ИЛК. КОНОВА
като разгледа докладваното от Мариана К. Тодорова Досева Гражданско дело № 20224430101284 по описа за 2022 година

Обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.415 ГПК, вр.чл.430, ал.1 ТЗ с цена на иска 1668,59 лева, чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.415 ГПК, вр.чл.430, ал.2 ТЗ с цена на иска 146,86 лева, чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.415 ГПК, вр.чл.430, ал.1 ТЗ с цена на иска 24,00 лева и чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.415 ГПК, вр.чл.86 ЗЗД с цена на иска 207,72 лева, съединени при условията на евентуалност с искове с правно основание чл.430, ал.1 ТЗ с цена на иска 1668,59 лева, чл.430, ал.2 ТЗ с цена на иска 240,00 лева, чл.430, ал.2 ТЗ с цена на иска 200,00 лева

Производството по делото е образувано по подадена искова молба от „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: *** срещу Д. С. Б., ЕГН*****, **, в която се твърди, че по силата на сключения на 06.01.2017 г. Договор за кредит Експресо № *** “***“ АД е предоставило на Д. С. Б., ЕГН *****, потребителски кредит в размер на 2000 лева. Твърди, че срокът за издължаване е до 18.01.2022 г., като с подписването на договора за кредит е подписан и приет погасителен план. Твърди, че падежна дата е 18-то число на месеца. Лихвените условия, вкл.и при неизпълнение, са договорени в т.8 и 9 от част I на Договора за кредит и чл. 4 и 10.1. от част II. Твърди, че кредитът е осчетоводен и усвоен изцяло по сметка, която при вливането на „***“ АД в „***“ ЕАД е обозначена с № ***. Твърди, че при погасяването на кредита са допуснати нередовности в плащанията на вноските, като на 18.01.2018 г. е внесена последна сума за издължаване на кредита. Твърди, че след тази дата ответникът не е погасявал задълженията си, като до настъпването на предсрочната изискуемост не е внесъл дължимите се по погасителен план 24 вноски за периода 18.02.2018 г.- 18.01.2020 г.

Твърди, че в резултат на неизпълнението са изпълнени условията по чл. 10 ал. 2 от Договора за кредит- Част II- за настъпване на предсрочната изискуемост на кредита- спрямо вноските до м. октомври 2019 г. забавата за плащането им е над 90 дни. Твърди, че още преди вливането на „****“ АД в „****“ЕАД са предприети действия по прекратяването на сключения договор за кредит Експресо и за обявяване на изискуемостта му. На 13.01.2020 г. до длъжника е изпратена покана-уведомление за обявяване на предсрочната изискуемост. Поканата е връчена чрез *** Ц.Н. по реда на чл. 47 ал. 1 от ГПК, след установяване на факта, че Д. Б. живее и работи в ***. За дата на настъпване на предсрочната изискуемост е приета 24.02.2020 г. Твърди, че след датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК до РС е начислено единствено обезщетение за забава в размер на законна лихва, съгласно Тълкувателно решение №3/2017г. Посочва, че от представеното извлечение от счетоводните книги на „****“ АД/правоприемник на влялата се „****“АД/ по ЧГД № 5078/2020 г. по описа на Районен съд - гр. Плевен е видно, че към 05.10.2020 г. Д. С. Б., ЕГН *****, не е погасил задълженията си към Банката и дължи: 1668.59 лв. главница, 146.89 лева - договорна/възнаградителна/ лихва за периода от 18.02.2018 г. до 23.02.2020 г.; 128.93 лв.- лихва за забава /лихвена надбавка за забава/ за периода от 18.02.2018 г. до 23.02.2020 г.; 78,79 лева обезщетение за забава - законна лихва за периода от 24.02.2020 г. до 04.10.2020 г., изключая периода на извънредното положение от 13.03.2020 г. до 13.05.2020; 24 лв. - дължими разноси. Твърди, че към датата на предявяване на настоящия иск е допусната забава в плащанията по главница и/или лихва, което е довело до настъпване на предсрочната изискуемост на вземането на осн. т. 10 от Договора за кредит Експресо част II- поради това, възникнало просрочено плащане на задължение по договора за кредит със забава над 90 дни. Последната вноска по кредита е направена на 18.01.2018 г. След тази дата по дълга не са постъпвали суми и условията, даващи право на Банката да прекрати действието на договора за кредит овърдрафт са били налице след изтичане на 90 от неиздължената вноска от 18.02.2018 г. С депозирането на настоящата искова молба Банката обявява прекратяването на действието на договора за кредит, като междувременно на 18.01.2022 г. е настъпила крайната падежна дата на договора за кредит . Моли да бъде признато за установено, че към 05.10.2020г. - датата на подаване на Заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК, ответникът Д. С. Б. с ЕГН *****, от ***, ДЪЛЖИ на „****“ АД, ЕИК***, със седалище и адрес на управление: ***, следните суми: 1668.59 лв. – главница, 146.89 лева - договорна/възнаградителна/ лихва за периода от 18.02.2018 г до 23.02.2020г.; 128.93 лв.- лихва за забава /лихвена надбавка за забава/ за периода от 18.02.2018 г. до 23.02.2020 г., 78.79 лв. - обезщетение за забава - законна лихва за периода от 24.02.2020 г. до 04.10.2020 г., изключая периода на извънредното положение от 13.03.2020 г. до 13.05.2020 г.; 24 лв. - дължими разноси, Законна лихва, считано от 05.10.2020 г. до окончателното

погасяване на задължението. Претендира направените деловодни разноски. Моли при условията на евентуалност, в случай че бъде прието, че изискуемостта на неплатената част от вземането на „***“ АД по Договор за кредит Експресо от 06.01.2017 г. не е настъпила преди подаване на Заявлението по чл. 417 от ГПК да бъде осъден Д. С. Б. с ЕГН*****, от ***, да заплати на „*** АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление ***, на основание чл. 430, ал. 1 от ТЗ вр. Чл. 79, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД следните суми: - 1668.59 лв. - главница, -240 лева - договорна лихва за периода от 18.02.18 г. до датата на подаване на настоящата искова молба 18.01.2022 г., 200 лв. лихвена надбавка за забава /обезщетение за забава/ за периода от 18.02.2018г. до 18.01.2022г., изключая периода на извънредното положение за периода от 12.03.2020 г. до 14.05.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на настоящата искова молба до окончателното погасяване на задължението. Претендира направените деловодни разноски.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил писмен отговор от назначения особен представител на ответника, в който взема становище, че предявените искове са допустими. Оспорва изцяло по основание и размер предявените съединени искове, като счита, че същите са неоснователни и недоказани. Твърди, че от приложения към исковата молба договор за кредит Експресо № ***/ от 06.01.2017 г. се вижда, че предмет на същия съобразно чл. 1 ,ал. 1 е потребителски кредит за задоволяване на лични и семейни нужди. Договорът за потребителски кредит е формален двустранен възмезден договор, като при твърдение за установяване на материално правоотношение по такъв вид договор са приложими нормите на ЗПК. Прави възражение за нищожност на клаузи от процесния договор за потребителски кредит поради противоречието им със закона и поради това, че се явяват неравноправни за ответника като потребител. Счита, че процесният договор за кредит Експресо е сключен в нарушение на изискванията за предоставяне на преддоговорна информация по чл.5, ал.1 във формата, която се изисква съобразно чл.5, ал. 2 от ЗПК - във формата на стандартен европейски формуляр съобразно Приложение 2 към ЗПК. Посоченото приложение е с ясно изразено съдържание - в какъв вид следва да бъде и каква информация се включва в него, поради което счита, че е неприложима декларацията на кредитополучателя по чл. 22,ал.1 от договора- клаузата е нищожна съобразно чл. 21,ал.1 ЗПК поради заобикаляне на изискванията на ЗПК. Счита за нищожна и клаузата по чл. 16, ал.2 от договора - със същата е установена фикция за получаване на съобщения по договора на адреса на страната, независимо от факта дали такива съобщения са получени или не, стига да е налице отбелязана дата от пощенска служба или доставчик. Поддържа възражение за недействителност на процесния договор за кредит между праводател на ищеца и ответника на основание чл. 22 ЗПК- твърди, че същият е несъответен с изискванията на чл. 10, ал.1 ЗПК, чл. 11,ал.1,т. 9, 9а и т. 10 ЗПК, поради което в случай, че ищецът проведе успешно пълно и главно доказване на твърдяните факти, се дължи само

чистата стойност по кредита съобразно чл. 23 ЗПК, без да дължи лихва или други разходи по кредита. Намира, че договорът за потребителски кредит не отговаря на изискванията по чл. 10, ал.1 ЗПК, тъй като макар и да е спазена писмената форма на хартиен носител, липсва изискуемия формат и размер на шрифт- не по-малък от 12. Счита, че сключеният договор не отговаря на изискванията на чл.10,ал.1 от ЗПК и с оглед липсата на описани по ясен и разбираем начин елементи от договора. Макар че в разпоредбата на чл. 4,ал.2 от договора се сочи, че лихвения процент се променя по взаимно съгласие на страните, в чл. 23, регламентиращ общи разход по кредита, се предвижда възможност на кредитора едностранно да променя лихвения процент по част 1, т. 8, като липсва яснота на каква база кредиторът ще определя едностранно годишна инфлация. Затова клаузите за лихвата са нищожни на основание чл. 146 ЗЗП поради неравноправност на претендираната лихва. Счита за нарушена нормата на чл. 11, ал.1, т. 9 ЗПК, установяваща изискване лихвения процент по кредита и условията за прилагането му да са на разбираем език, да са уредени условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна. В част първа т. 8 от договора е посочен фиксиран лихвен процент 6,99 на година за целия срок на договора при посочено в т. 8.2 основание за увеличаване на номиналния лихвен процент с 0,5 процентни пункта- в случаите по чл. 8,ал.5 Посочената клауза предвижда завишаване на лихвата по чл.4, ал.1 при спиране на преводите на работната заплата от страна на кредитополучателя или от страна на работодателя. В случая промяната на лихвения процент чрез завишение зависи изцяло от поведението на друго, неучастващо в договорното правоотношение лице-работодател, като същевременно липсват правила и процедура за промяна на лихвения процент по смисъла на чл. 11,ал.1 т. 9 ЗПК. Твърди, че в нарушение на чл. 11 ,ал. 1 ,т. 10 ЗПК е отразен в част 1 ,т. 11 само размер на годишен процент на разходите по кредита, без да са посочени взетите предвид допускания, използвани при изчисляването му по определения в Приложение 1 начин. В договора липсва конкретизация на начина на формиране на посочения процент ГПР, което води до неяснота относно включените в него компоненти, а това е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин по смисъла на чл. 10,ал.1 ЗПК. Счита за недоказани твърденията на ищеца за настъпила предсрочна изискуемост на вземането и за датата на настъпване на предсрочна изискуемост. От приложените към исковата молба доказателства по изп. д. № 75604 без данни за година на образуване по описа на *** С.Н. не става ясно процедурата по чл. 47 ГПК за коя покана се отнася -за покана от кредитора или покана за доброволно изпълнение. Отделно от това е нарушена процедурата за връчване по чл. 47,ал.1 ГПК, която изисква най- малко три посещения на адреса, а от ръкописния текст на гърба на приложено уведомление до ответника по чл. 47,ал.1 ГПК се вижда, че са направени две посещения на адреса. При липса на данни за уведомяване на ответника за обявяване на

предсрочната изискуемост преди подаване на заявлението за образуване на заповедно производство съобразно т.18 на ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС се изключва възможността да бъде признато в производство по чл. 422 ГПК съществуващо вземане на ищеца поради настъпила предсрочна изискуемост. Поддържа и възражение за неустановеност на задължението на кредитополучателя по договора за кредит- търсените суми не съответстват на действително дължимите от ответника. Видно от приложен към исковата молба поканата до кредитополучателя изх. № SV 1107/13.01.2020 г. към дата 03.01.2020 г. задължението на ответника към праводателя на ищеца е посочено в общ размер 1038,45 лв., от които 725.04 лв. просрочена главница, 178,49 лв. -неплатени лихви , 52,35 лв. -неплатени застраховки и 82,57 лв. начислена наказателна лихва. Същевременно по приложено извлечение от счетоводни книги на „***“АД към 05.10.2020 г. общата дължима сума се е увеличила двойно - размерът ѝ вече е 2077,20 лева, като посочената дължима главница е в размер 1668.59 лева, договорна лихва 146,89 лв. , обезщетение за забава 128,93 лв. за период 18.02.2018- 23.02.2020 г., обезщетение за забава след датата на настъпване на изискуемостта за период 24.02.2020 г.- 04.10.2020 г., както и разноски 24 лв. без яснота за какво се отнасят. Освен завишената по размер главница в извлечението се сочат лихви и обезщетения, каквито не фигурират в поканата за доброволно изпълнение от 13.01.2020 г. Твърди, че в договора за кредит липсват клаузи за увеличаване размера на дължимата по кредита главница, евентуално за конкретни параметри и приложима методология. Това навежда извод, че се претендират суми, различни от уговорените по договора за кредит само на база счетоводни записвания при ищеца правопреемник на кредитора без каквато и да е яснота какво е довело до двойното увеличение на размера на общата дължима сума по кредита. Що се отнася до заявеното вземане за обезщетение за забава след датата на изискуемост- за него липсва яснота как е изчислено. Във връзка с гореизложеното оспорва приложеното извлечение от счетоводните книги на ищеца от 05.10.2020 г. поради невъзможност да се прецени съответствие на същото с клаузите по договора и с разпоредби на ЗЗП. Моли да бъдат приети за недоказани установителните искове и да бъдат отхвърлени изцяло. Що се отнася до предявения при условие на евентуалност осъдителен иск, счита същия за неоснователен и недоказан. Счита, че твърденията на ищеца са в противоречие с приложени по делото доказателства. Въпреки че в чл. 1, ал.3 от договора е предвидено, че при непогасяване на кредита в срока по договора действието на договора продължава до пълното погасяване на задълженията по кредита, ищецът е направил в исковата молба заявление за прекратяване действието на договора за кредит с депозирането на исковата молба. При поддържаното от ищеца твърдение за прекратяване на действието на договора за кредит липсва яснота относно правното основание на претенцията. Ако съдът приеме, че претенцията се основава на договорно правоотношение по договор за кредит , поддържа изложените по-горе доводи и възражения.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства и съобрази доводите на страните, намира за установено следното:

Установява се от представения по делото Договор за кредит Експресо № ***, че "****" АД, чийто правоприменник е ищеца по делото, е предоставило на Д. С. Б., ЕГН *****, потребителски кредит в размер на 2000 лева. Срокът за издължаване е до 18.01.2022 г., като с подписването на договора за кредит е подписан и приет погасителен план. Падежна дата е 18-то число на месеца. Лихвените условия, вкл. и при неизпълнение, са договорени в т.8 и 9 от част I на Договора за кредит и чл. 4 и 10.1. от част II. Съгласно чл.8 от част I от договора, лихвения процент е уговорен в размер на 6,99 % номинален фиксиран лихвен процент на година за целия срок на договора. Уговорено е, че при спиране преводите на работна заплата от страна на кредитополучателя или от работодателя по сметката на кредитополучателя лихвата се завишава с 0,5 процентни пункта. Съгласно чл.23 от част II от договора, в случай на годишна инфлация над 15 процента, банката има право, след задълбочен анализ на въздействието ѝ и с цел опазване на финансовата стабилност и интересите на вложителите си, да промени размера на лихвения процент по ч.1, т.8 за кредити в български лева с не повече от процента на инфлацията. Банката задължително уведомява кредитополучателя по предвидения законов ред и той има право да издължи предсрочно кредита без да дължи такса за това. Съгласно чл. 10 ал. 2 от Договора за кредит- Част II- при възникване на просрочено плащане на задължение по настоящия договор със забава над 90 дни, банката има право да обяви вземането си за възстановяване на целия кредит за предсрочно изискуемо. В този случай изискуемостта настъпва след уведомяване на кредитополучателя с писмо с обратна разписка на адреса, уговорен между страните в чл.16 от настоящия договор. Уговорено е в чл.16 от част II, че съобщенията между страните ще се считат правилно адресирани ако са изпратени на адреса, посочен в началото на договора и ще се считат за получени от датата, на която са доставени на адреса, независимо дали е било действително получено, и ще породят правните последици, свързани с получаването.

На 13.01.2020 г. до длъжника е изпратена покана-уведомление за обявяване на предсрочната изискуемост. Адресата не е открит на адреса-

***. Залепено е уведомление при условията на чл.47 ГПК.

Съдът възприема заключението на приетата съдебно-счетоводна експертиза като обективно, обосновано, компетентно и безпристрастно. От него се установява, че на 06.01.2017 г. е сключен договор за кредит Експресо между *** АД и Д. С. Б. за сумата от 2000 лв. със срок на погасяване 18.01.2022 г. Сумата е усвоена по разплащателната сметка на ответника в *** АД на 18.01.2017 г. Договорен е с фиксиран лихвен процент за целият срок на договора от 6,99% годишно, с падеж на вноската 18-во число на всеки месец и стойност на месечна анюитетна вноска от 41,56 лв. Наказателна надбавка — 6% към 6,99% или общо 12,99% върху просрочените погасителни вноски /чл.9 ал.1/ и 6% над договорният лихвен процент върху цялата просрочена главница след настъпване на предсрочна изискуемост /чл.9 ал.2/. Общо дължимата сума от кредитополучателя е 2601,29 лв., договорена е такса за одобрение от 108,00 лв., застраховка Живот от 2,05% годишно върху остатъка от главницата по кредита. Видно от Приложение №1 — погасителен план към договор за кредит от 06.01.2017г., погасителните вноски са от 18.02.2017 — 41,56 лв. и включват главница, застраховка и договорна лихва, а последната погасителна вноска е дължима на 18.01.2022 г. От извлечението от сметка изготвено от *** ЕАД се установява, че договор за кредит от 06.01.2017г. е обявен за предсрочно изискуем от 24.02.2020 г., поради неплащане на вноски с падежи от 18.02.2018 г. до 18.01.2020 г. - общо просрочени към изискуемостта погасителни вноски 24 на брой по 41,56 лв. в размер на 997,44 лв. Направените плащания по процесният кредит, отразени в предоставените справки от банката са 505,55лв., с които са погасени 12,16 броя вноски с падежи от 18.02.2017 г. до 18.02.2018 г. Със сумата от 505.55 лв. са погасени: Главница — 331,41 лв., Договорна лихва - 134,03 лв., Застраховки - 39,31 лв., Наказателна лихва — 0,80 лв., Дата на изискуемост, посочена в извлечението от счетоводните книги - 24,02,2020 г., поради неизплатени вноски за периода от 18,02,2018-18,01,2020 г., Неизплатени към 05.10.2020 г. /датата на изготвяне извлечението от счетоводните книги/. Главница — 1668,59 лв. / 2000 лв.-331,41 лв./, Договорна лихва - 189,29 лв. /323,32лв.-134,03 лв./ за периода от 18,02,2018-18,02,2020/. Това е лихвата по погасителен план - 6,99%., Наказателна лихва от 18,02,2018-23,02,2020 - 89,80 лв. /това е наказателната лихва върху неплатените вноски за главница

по всяка от погасителните вноски/. Законна лихва от изискуемостта 24.02.2020-04.10.2020 г. - 75,52 лв. В извлечението от счетоводните книги на банката разпределението между договорна лихва/това е лихвата по погасителен план върху всяка погасителна вноска/ и наказателната лихва, която се изчислява върху неплатените в срок погасителни вноски е различно от това, което е изчислено от експертизата. Различието произтича от това, че софтуера на банката отнася като редовна лихва по кредита частта от наказателната договорна лихва върху просрочена вноска по кредита, а наказателната надбавка я отделя в отделна сума. Общата сума, дължима по кредита като договорна редовна лихва и договорна наказателна лихва, изчислена от банката и от експертизата съвпада като общ сбор. Различен е начина на осчетоводяване на сумата в софтуера на банката.

По делото са изготвени и приети две компютърно-технически експертизи от ВЛ В. В. и ВЛ К. Т.. Съдът възприема заключението на ВЛ К. Т. като по-обосновано. От него се установява, че ползваната височина на шрифта във всички документи е 12 пункта, с изключение на текста „Договор за кредит Експресо-***“ в началото на документа, който е изписан с главни букви с височина шрифта 10 пункта.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Съгласно чл. 430, ал. 1 от ТЗ с договора за банков кредит Банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да я върне след изтичане на срока. Съгласно чл. 430, ал. 2 от ТЗ заемателят плаща лихва по кредита, уговорен с банката.

Установява се от представения по делото Договор за кредит Експресо № ***, че “****“АД, чийто правопреемник е ищеца по делото, е предоставило на Д. С. Б., ЕГН *****, потребителски кредит в размер на 2000 лева. Срокът за издължаване е до 18.01.2022 г., като с подписването на договора за кредит е подписан и приет погасителен план. Падежна дата е 18-то число на месеца. Лихвените условия, вкл.и при неизпълнение, са договорени в т.8 и 9 от част I на Договора за кредит и чл. 4 и 10.1. от част II. Съгласно чл.8 от част I от договора, лихвения процент е уговорен в размер на 6,99 % номинален фиксиран лихвен процент на година за целия срок на договора. Уговорено е,

че при спиране преводите на работна заплата от страна на кредитополучателя или от работодателя по сметката на кредитополучателя лихвата се завишава с 0,5 процентни пункта. Съгласно чл.23 от част II от договора, в случай на годишна инфлация над 15 процента, банката има право, след задълбочен анализ на въздействието ѝ и с цел опазване на финансовата стабилност и интересите на вложителите си, да промени размера на лихвения процент по ч.1, т.8 за кредити в български лева с не повече от процента на инфлацията. Банката задължително уведомява кредитополучателя по предвидения законов ред и той има право да издължи предсрочно кредита без да дължи такса за това. Съгласно чл. 10 ал. 2 от Договора за кредит- Част II- при възникване на просрочено плащане на задължение по настоящия договор със забава над 90 дни, банката има право да обяви вземането си за възстановяване на целия кредит за предсрочно изискуемо. В този случай изискуемостта настъпва след уведомяване на кредитополучателя с писмо с обратна разписка на адреса, уговорен между страните в чл.16 от настоящия договор. Уговорено е в чл.16 от част II, че съобщенията между страните ще се считат правилно адресирани ако са изпратени на адреса, посочен в началото на договора и ще се считат за получени от датата, на която са доставени на адреса, независимо дали е било действително получено, и ще пораждат правните последици, свързани с получаването.

При така констатираните обстоятелства се налага изводът, че между страните в настоящото производство е породено облигационно правоотношение, възникнало от договор за банков кредит по смисъла на чл. 430 ТЗ. Този договор е формален (изискуемата форма за действителност е писмена), възмезден и комутативен, като за заемодателят възниква притезателното право да иска от заемателя връщане на дадената сума – в същата валута и размер, като в настоящия случай е консесуален и двустранен, тъй като предоставянето на уговорената заемна сума не е част от фактическия състав от договора за банков кредит, а в изпълнение на вече поето договорно задължение. Тази двустранна сделка е възмездна, тъй като в този договор следва да е уговорен в момента на сключването му годишният процент на разходите (ГПР) по кредита, включващ в себе си разходите, които потребителят се е задължил да заплати във връзка с предоставяне на кредита и уговорената възнаградителна лихва. Възнаградителната лихва представлява по своето правно естество възнаграждение, което длъжникът на пари или на

други заместими вещи трябва да престои на кредитора, защото са му предадени в собственост и се е разпоредил с тях. Лихвата е граждански плод и се дължи по силата на едно правоотношение, като нейният размер се определя от размера на дадения в заем капитал и времето на ползването му.

Същевременно договора е за потребителски кредит, видно от посоченото в него – част 1, т.4- кредитът е потребителски. Поради това по отношение на него са приложими нормите и на Закон за потребителски кредит. Съгласно чл.9 ЗПК, договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Съдът приема, че от представените по делото доказателства по безспорен начин се установява сключения между страните договор за потребителски кредит, задълженията си по който ищцовото дружество е изпълнило в срок и съобразно условията на договора, видно от представеното и неоспорено извлечение от сметка. Настъпил е и падежа на вземането на 18.01.2022г., който факт съда съобразява на основание чл.235 ГПК. Кредита, обаче е обявен и за предсрочно изискуем. На 13.01.2020 г. до длъжника е изпратена покана-уведомление за обявяване на предсрочната изискуемост. Адресата не е открит на адреса- ***. Залепено е уведомление при условията на чл.47 ГПК. От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установи, че е настъпило уговореното в договора за кредит условие за обявяване на предсрочна изискуемост забавя в плащането на кое да е плащане по кредита повече от 90 дни. Неоснователно е възражението за ненадлежно получаване на изявлението на банката за обявяване на кредита за предсрочно изискуем. Съгласно съгласно чл.16, част II от Договора, че съобщенията между страните ще се считат правилно адресирани ако са изпратени на адреса, посочен в началото на договора и ще се считат за получени от датата, на която са доставени на адреса, независимо дали е било действително получено, и ще поражда правните последици, свързани с получаването. Адресът, на който е изпратено уведомлението до е именно посочения в

Договора. В клаузата на чл.16, част II от Договора по същество е уговорено фингирано връчване на уведомления и изявление на страните по договора. Съгласно уговореното, е прието, че всяко писмено изявление, което е достигнало до адреса на ответника се счита за получено от него. В случай, че в договора са предвидени конкретни способи за връчване на кореспонденция между страните, редовността на връчването на уведомлението на кредитора за обявяване на предсрочна изискуемост на вземането се преценява според клаузите на договора. При тълкуването на договора по правилата на чл.20 ЗЗД би следвало да се съобрази, че конкретната уговорка относно връчване на кореспонденция цели ефективно упражняване на правата на страната, която изпраща съобщение, като препятства евентуално недобросъвестно поведение на получаващата страна. Съгласно Решение № 148/ 02.12.2016 г. по т.д.№ 2072 по описа за 2015г. на ТО на ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК, Начинът на удостоверяване на връчването на длъжника на документа, съдържащ волеизявлението на кредитора, че счита вземането по договор за кредит за предсрочно изискуемо, е поставен в зависимост от избора от кредитора способ за уведомяване. В производството по установителния иск, предявен по реда на чл.422 ГПК, при оспорване на удостовереното връчване на документа, преценката за редовността на връчването се извършва от съда след обсъждане на въведените конкретни възражения и при тълкуване на договорните клаузи. На ответника изявлението на кредитора да направи предсрочно изискуем кредита е връчено надлежно по предвидения в ГПК ред, както и съгласно уговореното в договора за кредит фингирано връчване. Предвид изложеното, съдът намира, че ответника е надлежно уведомен за обявяване на кредита за предсрочно изискуем. Отделно от това падежът на кредита е настъпил на уговорената между страните дата-18.01.2022г., който факт като настъпил в хода на процеса и на основание чл.235 ГПК съдът съобразява.

Неоснователно е възражението, че договора за кредит е недействителен поради нарушение на чл.11, ал.1, т.9 ЗПК поради това, че лихвения процент може да бъде изменен едностранно от страна на банката в резултат на поведението на едно трето лице- работодателя на кредитополучателя и спиране на превода на заплатата по посочената банкова сметка. В практиката на ВКС (така - Решение № 9 от 27.02.2020 г. по т. д. №62/2019 г., I т. о. на ВКС, Решение № 92/09.09.19 г. по т. д. № 2481/17 г. на ВКС, II т. о. и

цитираните в тях решения на касационната инстанция) се приема, че уговорките, които определят основния предмет на договора и не са индивидуално договорени, не могат да бъдат преценени като неравноправни, ако са ясни и разбираеми – чл. 145, ал. 2 от ЗЗП. Клаузата за възнаграждението на кредитодателя е съществен елемент на договора за кредит и изискването на яснота и разбираемост се счита за изпълнено след като цената е посочена ясно от граматическа гледна точка, от съдържанието му може точно да бъде разбран обхватът на поетото задължение и средният потребител, относително осведомен и в разумна степен наблюдателен и съобразителен, да разбере икономическите последици от сключването на договора. В случая съдържанието на процесния договор за кредит недвусмислено и ясно посочва като цифрова величина размерът на лихвения процент. В договора е инкорпориран и погасителен план, в който също ясно е посочен размер на дължимата лихва, както като част от общия размер на всяка дължима месечна погасителна вноска, така и като общ размер на периода на договора. Ясно е как точно ще бъде променен лихвения процент в случай на уговореното в договора условие и е дадена възможност на кредитополучателя да погаси вземането изцяло, в случай че не желае да бъде променен лихвения процент по договора. Ето защо настоящият съдебен състав приема, че клаузите в договора ясно сочат размера на приложимата по кредитното правоотношение възнаградителна лихва, без да предвиждат нейното едностранно изменение, поради което не са неравноправни по смисъла на ЗЗП.

Неоснователно е и възражението, че договорът за потребителски кредит е недействителен по смисъла на чл.22 ЗПК, тъй като не е ясно как е формиран ГПР по кредита. ЗПК въвежда императивни изисквания относно формата и съдържанието на този договора за потребителски кредит, посочени в разпоредбите на чл.10 и чл.11. Разпоредбата на чл.21 ЗПК предвижда, че всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон е нищожна, а според действащата към момента на сключване на процесния договор редакция на чл.22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал.2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. С оглед императивния характер на посочените разпоредби, които са установени в обществен интерес за защита на икономически по-

слаби участници в оборота, съдът е задължен да следи служебно за тяхното спазване и дължи произнасяне дори ако нарушението на тези норми не е въведено като основание за обжалване /в този смисъл са задължителните указания, дадени с т.1 на ТР № 1/2013 г. от 09.12.2013 г. по тълк.д.№ 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС/. При извършената проверка относно действителността на сключения между страните договор, съдът намира, че договорът за потребителски кредит не страда от пороци, водещи до неговата недействителност в цялост и не противоречи на изискванията на посочените разпоредби на ЗПК. Спазени са изискванията на чл.10, ал.1 ЗПК относно формата на договора, както и изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 1-12 и т.20 и ал.2 ЗПК. Не могат да бъдат споделени изложените доводи, че договорът е недействителен, поради неяснота относно начина на формиране на ГПР. В чл.11, ал.1, т.10 ЗПК е посочено, че договорът за потребителски кредит трябва да съдържа посочване на ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в приложение № 1 начин . В случая не е допуснато нарушение на това изискване, тъй като в договора ясно е посочен размера на ГПР по кредита, посочена е и общата сума, дължима от потребителя, изчислена към момента на сключване на договора за кредит.

При тези съображения, настоящият съдебен състав намира, че договорът не е недействителен по смисъла на чл.22 ЗПК, че не е приложима разпоредбата на чл.23 ЗПК и кредитополучателят дължи връщане не само на чистата стойност на кредита, но и на лихвите по същия.

Съобразно всичко гореизложено и заключението на съдебно-счетоводната експертиза, съдът намира предявените искове за главница от 1668,59, договорна лихва в размер на 146,89 лв. и лихвена надбавка за забава от 128,93 лв. за основателни и доказани в предявените си размери, поради което следва да бъдат уважени изцяло. Искът за лихва за забава следва да бъде уважен до установения от експертизата размер от 75,52 лв., а за разликата до предявения размер от 78,79 лева да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

По отношение на предявения иск за направени разноски в размер на 24 лв., не се установи възникване задължение на кредитополучателя за

заплащането им. Представени са доказателства, че е са направени разноски за връчване на уведомление за предсрочна изискуемост на длъжника в размер на 24 лв., но липсват твърдения и ангажирани доказателства, за възникване на задължение на ответника да покрие направени разноски по връчване на изявление на кредитора за предсрочна изискуемост на кредита, поради което искът за разноски в размер на 24 лв. следва да бъде отхвърлен.

При този изход на делото по предявените главни иски, с не дължи произнасяне по евентуалните такива.

Съгласно Тълкувателно решение № 4/2013 на ОСГТК на ВКС, т.12. Съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл.415, ал.1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. Съдът в исковото производство се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение. Съдът като съобрази задължителната тълкувателна практика на ВКС и основателността на предявените обективно кумулативно съединени иски претенции в предявения си размер, ответника следва да бъде осъден да заплати направените разноски от ищеца по делото в заповедното производство в общ размер от 89,02 лв.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК, ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца, направените от него разноски в настоящото производство за ДТ в размер на 1183,97 лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.124 от ГПК, вр.чл.430, ал.1 ТЗ, вр.чл.9, ал.1 ЗПК, по отношение на ответника **Д. С. Б., ЕГН*******, *******, че **ДЪЛЖИ** на „*******“ **ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *******, сумата от **1668,59 лева**, представляваща задължение-главница по Договор за кредит експресно № *******, сключен със ***** АД**, в едно със законната лихва върху сумата от 05.10.2020г.

до окончателното плащане на сумата, за която е издадена заповед за изпълнение № 260210/05.10.2020 по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.124 от ГПК, вр.чл.430, ал.2 ТЗ, вр.чл.9,ал.1 ЗПК, по отношение на ответника **Д. С. Б., ЕГН*******, *******, че **ДЪЛЖИ на „***” ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *******, сумата от **146,89 лв.** договорна лихва за периода от 18.02.2018г. до 23.02.2020г. по Договор за кредит експресо № *******, сключен със ***** АД**, за която е издадена заповед за изпълнение № 260210/05.10.2020 по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.124 от ГПК, вр.чл.430, ал.2 ТЗ, вр.чл.9,ал.1 ЗПК, по отношение на ответника **Д. С. Б., ЕГН*******, *******, че **ДЪЛЖИ на „***” ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *******, сумата от **128,93 лв.** договорна лихва за забава за периода от 18.02.2018г. до 23.02.2020г. по Договор за кредит експресо № *******, сключен със ***** АД**, за която е издадена заповед за изпълнение № 260210/05.10.2020 по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.124 от ГПК, вр.чл.86 ЗЗД, по отношение на ответника **Д. С. Б., ЕГН*******, *******, че **ДЪЛЖИ на „***” ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *******, сумата от **75,52 лв.** лихва за забава за периода от 24.02.2020г. до 04.10.2020г. по Договор за кредит експресо № *******, сключен със ***** АД**, за която е издадена заповед за изпълнение № 260210/05.10.2020 по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен, **а за разликата до предявения размер от 78,79 лева отхвърля иска като неоснователен и недоказан.**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „*” ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: ******* **против Д. С. Б., ЕГН*******, ******* **иск с правно основание** чл.422, ал.1 от ГПК вр.чл.415 ГПК, вр.чл.430, ал.1 ТЗ за признаване за установено, че ответника дължи на ищеца сумата от **24,00 лева**, представляваща дължими разноси по Договор за кредит експресо № *******, сключен със ***** АД**, за която е издадена заповед за изпълнение № 260210/05.10.2020 по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК **Д. С. Б., ЕГН*******, ******* да плати на **„***” ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *******

сумата от 89,02 лв. направени разноси за производството по ч.гр.д.5078/2020 по описа на РС-Плевен.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК Д. С. Б., ЕГН*****, *** да плати на „***” ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: *** сумата от 1183,97 лв. направени по делото разноси.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____